

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrť leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Doležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v.

UREDNIŠTVO: Koroška cesta št. 5.

UPRAVNIŠTVO: Koroška cesta št. 5.

Recepti se ne vračajo. Neznankovana pisma se ne sprejemajo.

Vsprejema naročnine, iscerate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primerom popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije se poštnino proste.

Štev. 3.

V Mariboru, dne 19. januarja 1905.

Tečaj XXXIX.

Želje slovenskih volilcev.

V deželnem zboru je sedel v preteklem zasedanju mož, o katerem bi se lahko dolgo dvomilo, ali je mutast ali ne. Bil je to od nemških meščanov, od socialdemokratov in Štajerčevih šnopsarjev izvoljeni župan slovenjebistriški, Albert Stiger. Ko je kandidiral, so plačani agitatorji kovali Stigerjeve zmožnosti v zvezde, toda komaj je sedel mož nekoliko tednov v deželnem zboru, spoznali so vsi, da so se hvalisane zmožnosti Stigerjeve nahajale samo v domišljiji razvnetih agitatorjev, v istini pa jih nikjer ni. Mož ni niti dovolj nadarjen, niti izobražen, da bi izpolnil upanje, ki so je stavili vanj zapeljani volilci.

Razven zaradi nekaterih predlogov za podpore, kakor jih prinese vsak poslanec seboj v zbornico, ni Stiger v deželnem zboru do zaključenja deželnega zbora, ki se je izvršilo dne 14. jan., izustil nobene besede, le proti koncu še je pokazal, da ni mutast, ampak da zna govoriti, če tudi bore slabo. Tudi dne 13. jan. se je vzbudil iz svojega spanja ter se javil za govor. In ko se mu je dovolilo govoriti, povspel se je celo tako daleč, da je povedal deželnemu zboru, katere so želje njegovih kmetijskih in delavskih volilcev. Rekel je, da si njegovi volilci želijo le znanja nemškega jezika, češ, ker je v znanju nemškega jezika rešitev za našega kmeta in delavca.

Cel deželni zbor je zastrmel nad to veliko modrostjo Stigerjevo. Zastopniki nemških de-

lavcev in kmetov so se natihem vprašali, kako to, da se našim kmetom in delavcem ne godi boljše, ko pa vendar vsi znajo nemški. Slovenski poslanci pa so pomilovalno gledali Stigerja ter menili: Ubogi Stiger, ti pa res znaš, kje našega kmeta čevelj žuli! Le poslanci nemških mest in bogati graščaki, ki jim je za kmeta in delavca sploh deveta briga, so ploskali neumnemu govoričenju Stigerjevemu.

Gospod Stiger, ali vaši volilci res nimajo nujnejše želje, nego da se jim dajo šole za učenje nemščine? Ali bodo vaši volilci dražje prodajali svoje pridelke, če bodo znali nemški? Ali bodo njihove njive in njihovi vinogradi bolj rodili, ali se bo njihova živina bolj debelila, ali bo jim treba manj davkov plačevati, ako bodo znali nemški? Kje je narod na svetu, ki bi pomagal kmetškemu in delavskemu stanu iz slabih razmer s tem, da bi ga učil tujih jezikov?

Slovenski volilci! Nepoklicani ljudje vas na ta način vodijo na kriva pota! Z lepo donečimi besedami vas hočejo omamiti ter vam zakriti svoje prave namere. Vcepiti vam hočejo popolnoma krive nazore, da vas bo iz sedanjih slabih razmer rešila le nemščina! Gotovo, dobro je, če človek zna več jezikov, če zna Slovenec tudi nemški. Mi nismo proti učenju tujih jezikov! A mi slovesno ugovarjamo proti govorjenju naših nasprotnikov, kakor da bi bila prihodnost naših kmetov in delavcev odvisna edinole od znanja ali neznanja nemščine! S tem zanašajo in vzdržujejo naši nasprotniki

med nami le prepričanje, mi se kregamo zaradi nemščine in slovenščine, Nemci pa si med tem kupujejo med nami lepa posestva in si zidajo lepe hiše, mi si razbijamo glave, Nemci pa se vesele pri polnih mizah!

Slovensko ljudstvo! Ne verjami svojim neprijateljem, ki te navdušujejo za reči, katere niso zadostno zdravilo za tvoje bolezni. Kmeti niso niti delavski stan slabo stojita dandanes, a ne nemščina, ampak stanovska izobrazba, poznanje novodobnih gospodarskih razmer, podjeten duh in žilava, krepka volja bodo pomagale tem stanovom do sreče! Nismo proti učenju nemščine, a proti temu, da se našemu ljudstvu hoče vcepiti prepričanje, da je ta jezik edin rešitelj iz sedanjih zamotanih razmer! V istini se s takimi nezrelimi nazori med nami neti le prepričanje, ki nas potiska še globeje v nesrečo kakor že tičimo v njej! Slovensko ljudstvo! Misli trezno in ne daj se zapeljati na pota, na katerih ni rešitve za te!

Rusko-japonska vojska.

Na suhem.

Mnogo se sedaj govori o tem, ker so se pojavile na obeh straneh in za hrbtom japonske armade kozaške čete. Dne 11. t. m. so napadli ti kozaški oddelki južno od Ljaojana japonske čete. V začetku so Japonci bežali, pozneje pa so dobili premoč, na kar so se Rusi umaknili. Istočasno so drugi kozaški od-

LISTEK.

Politično razmerje med avstrijskimi deželami in Ogrsko v 17. stoletju.

(Ob dvestoletnici Krucev predaval v Ljutomeru dne 27. nov. 1903. Fr. Kovačič.)

Grozen in usoden je bil 29. avgust leta 1526. za Ogrsko, za naše dežele in za ves krščanski svet. Mogočni sultan Soliman II je ta dan pri Mohaču do nog potolkel krščansko vojsko; na bojnem polju je obležalo 500 odličnih plemičev in do 20.000 vojakov, med njimi tudi sam ogrsko-hrvaški kralj Ludovik II. Na sledki te bitke so bili grozni in so jih hudo čutili tudi naši očetje več sto let. Hitro po mohački bitki je sultan vzel glavno mesto ogrskega kraljestva, Budim, in čez nekaj let je večji del Ogrske in Slavonije prišel v turško oblast. Turki so tako postali naši najbližji sosedi. Od naših gor in planin pa doli globoko v Azijo do Himalaje so sedaj goreli turški ognji. „Kolikor je zvezd na nebu in peska v morju, toliko ima naš veliki car vojske; spomladi vas bomo zopet obiskali“, tako so se norčevali Turki iz krščanskih poslancev.

Pa še druge zmešnjave so nastale vsled smrti kralja Ludovika, ki ni imel naslednikov. Ogrska in Hrvaška sta ostali brez kralja. Na Ogrskem je že prej bilo vse v neredu, ker se prevzetni velikaši niso nič zmenili za slabotnega kralja. Še hujsi nered je bil sedaj, ko sploh ni bilo nikakšnega gospodarja in so tudi obširna posestva mnogih velikašev, ki so padli v boju, ostala brez gospodarjev. Važno je bilo sedaj vprašanje: kdo bo nov kralj? Za ogrsko krono sta se potegovala zlasti dva kandidata: avstrijski nadvojvoda Ferdinand iz habsburške rodovine in pa erdeljski vojvoda Ivan Zapolja, eden najbogatejših in najvplivnejših ogrskih velikašev. Ferdinand je mislil, da ima pravico do ogrske krone, ker je pokojni kralj Ludovik II. imel njegovo sestro Marijo za ženo, on pa je imel za ženo Ludovikovo sestro Ano. Roko mlade vdovice je skušal dobiti Ivan Zapolja, da bi tako lažje prišel do ogrske krone in bi se pogodil s Ferdinandom. Toda ona je ponudbo odbila, pač pa so velikaši potegnili za Zapoljem. Dne 10. novembra 1526. so Ogrski na saboru v Stolnem Belgradu enoglasno in z velikim oduševljenjem izvolili Ivana Zapolja za svojega kralja ter ga kronali s krono sv. Štefana. Ko se je zbranim velikašem stavilo vprašanje: Hočete li Ferdinanda za svojega

kralja: so vsi z enim glasom zavpili: Nečemo za nič na svetu!

Drugačnih misli pa so bili Hrvati. Njim se je za kralja ponujal sam sultan Soliman ter jih vabil na svojo stran z lepimi obljubami. A Hrvati so Turke le predobro poznali in so s studom odbili to ponudbo.

Na novega leta dan 1527. so se sešli v Cetinju in so izbrali avstrijskega nadvojvoda Ferdinanda za svojega kralja, ki je že bil tudi češki kralj in lastnik notranje-avstrijskih dežel, t. j. Avstrije, Štajerske, Koroške in Kranjske. Hrvati so računali na to, da je avstrijski nadvojvoda kot neposredni sosed Hrvaške in Ogrske najbolj sposoben, da brani svoje dežele proti Turkom. Ker je bil vrh tega v ozki zvezi z nemškim cesarstvom, je bilo od njega upati zdatne pomoči in zaslombe.

Pa tudi na Hrvaškem je bila stranka, ki ni bila zadovoljna s Ferdinandom. Najprej je Krištof Frankopan sam želel postati kralj, a ko je bil Ferdinand izvoljen v Cetinju, je njegova stranka izvolila Ivana Zapoljo za hrvaškega kralja (dne 3. januarja 1527), vendar s pristavkom, da naj Frankopan z ozirom na Ferdinandove zasluge dela na to, da se oba kralja pogodita.

* * *

delki južno od Ljaojana pri Hajčenu in pri Dašičao razdrli železnico in uničili vse zaloge živil. Na desnem krilu Japoncev so pa kozaške čete dne 8. t. m. zažgali japonsko skladišče pri Misze.

Kakšen namen imajo te čete? Glavni namen je, da vznemirjajo sovražnika za hrbtom, napadajo nepričakovano majhne oddelke, razušijo železnice in ceste, uničijo skladišča in ovirajo dovažanje živil. Japonska armada je sedaj navezana izključno na dovažanje živeža od doma. Ker se pa dovažanje ne more v miru vršiti, bodo Japonci prisiljeni, poslati nazaj večje posadke, ki branijo ta dovažanja.

Vsaka oddaja čet nazaj za varstvo hrbta pa slabi spredaj armado, in to je namen teh kozaških čet. Zato je njihova naloga, se po bliskovo pokazati, napaditi maloštevilne Japonce, uničiti vse, kar jim pride v roke, in potem hitro zopet izginiti.

V kako nepriliko bi prišla armada Oyame, če bi izostal živež, brez katerega jim ni mogoče vzdržati! Zato bo prisiljen oslabiti prve vrste, da si zavaruje dovažanje. O teh kozaških napadih bodo sedaj večkrat prihajala poročila. Kajti gotovo bo Kuropatkin nadaljeval s temi kozaškimi napadi.

Neki vojaški strokovnjak hoče proizvajati iz tega položaja sledeče ruske namene:

Kuropatkin hoče vplivati na desni bok in ledje japonske vojske v črti Siumintin; Sajmaci, Fenčevan. V dosego tega pomika on svoje levo krilo v sedanji zimski dobi proti edini in zadnji sovražni dovozni cesti (Fuzan - Antun - Fengčunvan - Ljaojan). Pri tem moramo opozoriti, da je cesta Inkan, katero so imeli do sedaj Japonci za glavno dovozno črto, že zamrznjena, tako da je za sedaj in do pomladi črta Daljni-Port Artur-Ljaojan edina dovozna cesta. In še ta cesta bo utegnila vsled stroge letošnje zime postati nerabljiva, ker utegne zamrzniti tudi luka Daljni, tako da bodo Japonci navezani do pomladi edino na cesto, ki vodi s Koreje čez Fuzan, Seul, Antung in Liaojang. Kuropatkin je najbrže že meseca oktobra vse to uganil in se pomaknil z močnim levim krilom proti isti dovozni cesti z namenom, da celo od iste zadnje in edine ceste odreže Japonce od domovine. To se je pa, kakor vse kaže, Kuropatkinu posrečilo. Njegovo levo krilo je dan za dnem močnejše, dan za dnem je bližje določenemu cilju Fenčevančenu.

Za Japonce se toraj bližajo usodepolni časi, položaj kakoršnjega ni še svet doživel v zgodovini, da bi armada, ki bo štela do onega časa nad 500.000 mož, prisiljena bila, položiti pred zmagovalcem orožje! Kaj naj za Boga prične armada, ako nima nikake zveze z domovino! Kuropatkin je znal zvabiti Japonce

tja, kjer jih je želel imeti! On ni hotel prelivati po nepotrebnem krščanske krvi, temveč hoče z bogatimi sredstvi, katere mu nudi Rusija, prisiliti nesramnega, zavratnega sovražnika k udaji. — Lepe misli!

Iz Mandžurije se poroča, da je došlo Oyami od Port Arturja 368 obležnih topov in 32.000 pešcev na pomoč. Število Japoncev, ki stoje proti Kuropatkinu, se ceni na 388.000 mož z 1245 topovi. Pričakuje se v najkrajšem času bitka južno od Mukdena. Maršal Oyama je naznanil svoji vladi, da bo, če dobi do srede februarja 60.000 mož pojačenj, lahko pričel zopet prodirati ter da bo potem prepodil Ruse iz Mandžurije.

Na morju.

Oba oddelka baltiškega brodovja sta dospela dne 4. t. m. do otoka Madagaskar. V luki Diego Suarez, kjer se baje mislita združiti, pričakujejo japonskega napada. Japonske bojne ladje so se že namreč prikazale blizu otoka Mauritius, ki leži nedaleč vzhodno od Madagaskarja. Iz Petrograda je došla vest, da je bil Roždestvensky napaden v Indijskem morju od japonskih torpedovk in malih križark. Že takrat, ko se je baltiško brodovje ločilo blizu Gibraltarja, in je en oddelek plul okoli Afrike, drugi skozi Sueški prekop, se je pisalo, da bodo Japonci skušali napasti enega teh oddelkov predno se snide z drugim. Gotovo so pa poslali Japonci veliko preslabo brodovje Rusom nasproti, drugače bi bili morali prizadjeti Rusom kako škodo.

Nekatere ladje, ki so poslani baltiškemu brodovju na pomoč, plujejo te dni skozi Sueški prekop. Križarka „Izumrud“ je došla v luko Port Said, ki leži v severnem vходу v Sueški prekop, močno poškodovana, tako se poroča od tam. Na zadnjem delu ladje se vidi, da je bila zadeta od torpeda ali granate. Častniki imajo strogo prepoved, povedati kaj natančnejega, kako je nastala ta poškodba. Gotovo se bo vrnila „Izumrud“, ko se nekoliko popravi, nazaj na Rusko v Kronstadt.

Lsti poročajo, da je dal ruski car od svojega osebnega imetka 300 milijonov za rusko brodovje.

Deželni zbor štajerski.

Gradec, 14. januarja 1905.

Dne 12. januarja je bila med drugim na dnevnem redu zahteva nemških poslancev radi ustanovitve popolne nemške ženske pripravnice v Gradcu in novega učiteljskega na Zgornjem Štajerskem. Pri tej priložnosti je zahteval dr. Hrašovec v imenu Slovencev popolno slovensko učiteljskega za Spodnji Štajer, ker so vsa zdajšnja

učiteljskega na Štajerskem samo le nemška, Vlada je dolžna, skrbeti za to, da dobimo v slovenščini zmožnih učiteljev. Ves besen se vzdigne mariborski poslanec Pfrimer ter se pritožuje, koliko krivico trpijo mariborski Nemci, ker toliko plačujejo za nemško žensko učiteljskega v Mariboru, med tem ko je tamošnje možko učiteljskega tako slovensko, da nemških učencev niti ne sprejemlje. Pfrimer je dalje trdil, da se skoraj vsi predmeti na mariborskem učiteljskem predavajo v slovenskem jeziku. Pfrimerju je ušla v njegovi sveti jezi beseda, kateri bodo njegovi somišljeniki skoraj gotovo ugovarjali. Rekel je namreč, da je Nemcem ljubše, če se mariborsko učiteljskega loči tako, da imajo Slovenci svojo pripravnico, Nemci pa svojo. Odgovarjal je Pfrimerju poslanec Robič, ki mu je povedal, da bi za njega boljše bilo, ko bi govoril o vinotržtvu, kakor da govori o šolskih rečeh, katerih ne razume. Robič vpraša Pfrimeja, naj pove: kateri predmeti se na mariborskem učiteljskem predavajo v slovenskem jeziku. Resnica je, da razun slovenščine nobeden predmet ne. Branil je tudi ravnatelja mariborskega učiteljskega Schreinerja proti neumnim napadom Pfrimerjev. Vsi učitelji, slovenski in nemški, spoštujete tega moža.

Poslanec dr. Hrašovec povzame še enkrat besedo rekoč: „Gospod cesarski namestnik! zapomnite si, kaj je izrekel v imenu Nemcev poslanec Pfrimer. Povdarjal je, da mu je prijetno, če dobimo Slovenci svoje lastno učiteljskega.“ A cesarski namestnik je obljubil, da dobijo Nemci v Gradcu in na Zgornjem Štajerskem — toraj 2 učiteljski pripravnici k tem, ki jih že imajo; da bi pa vlada nameravala dati tudi Slovincem kakšno drobtino; tega ni povedal, molčal je, kakor riba.

Med drugimi prošnjami za razne podpore, je deželni zbor sprejel tudi ono radi tisoč letnih kron katoliškemu podpornemu društvu v Celju za toliko let, dokler se ne reši preporno vprašanje radi ustanovitve novih šol v celjski okolici. Zgodovinskemu društvu v Mariboru je sklenil finančni odsek podeliti v „spodbujajo“ mlademu društvu za l. 1905 200 kron.

V petek, dne 13. januarja se je vršila razprava zastran treh slovenskih meščanskih šol. Kakor znano, sta lani predložila poslanca Žičkar in dr. Hrašovec prošnje zastran ustanovitve slovenskih meščanskih šol in sicer prvi za Sevnico, drugi za Žalec. Deželni šolski svet je predlagal deželnemu odboru zastran Sevnice, naj se šola ne ustanovi, ker ni upanja, da bi jo obiskovalo zadostno število otrok. Kakor deželni šolski svet, tako odklanjata tudi deželni odbor in naučni odsek ustanovitev te šole. Zastran Žalca je deželni šolski svet sprevidel, da bi bilo umestno ustanoviti

Prepir za ogrsko krono je stal štajersko deželo in posebej nas Slovence veliko krvi in denarja. Na Hrvaškem se je odpor proti habsburškemu nadvojvodu sčasoma polegel, tem hujše je pa vrelo na Ogrskem. Ta dežela je bila odslej čez 200 let razcepljena v tri dele: največji del je bil v turških rokah, drugi del je imel Habsburžane za vladarje, tretji pa domačega kralja, oziroma erdeljskega vojvoda. Prepir za ogrski prestol je vir vseh političnih homatij v 16., 17. in 18. veku, zaradi katerih je naša dežela kot soseda Ogrske veliko trpela. Na Ogrskem je neprenehoma vrelo in kadar koli je prekipel krop iz ogrskega kotla, vselej je najprej poparil Štajersko, zlasti Mursko polje, ki je bilo najbolj odprto. Ravno ta boj za ogrski prestol je bil povod, da je razmerje med avstrijskimi deželami, zlasti Štajersko, naslednja stoletja bilo malo prijazno, da, naravnost so vražno. Pač pa je zvestoba do habsburške hiše in skupna nevarnost ozko zvezala Štajersko in Hrvaško.

Puntarski Ogrji so držali večinoma s Turki in tako je naša dežela bila v vedni nevarnosti, če ne pred Turki, pa pred ogrskimi rogovileži. Že hitro po izvolitvi se je Ferdinand obrnil na štajerske deželne stanove, naj mu krepko pomagajo, da utrdi svojo oblast na Ogrskem,

da bo potem mogel uspešno se ustaviti napredujočim Turkom ter Štajersko in druge dežele obvarovati večje nesreče. Naša dežela je pomagala ustanoviti in vzdrževati vojno granico, za katero so notranje-avstrijske dežele plačevale na leto po 150.000 gld.; naši junaki so se bojevali složno s Hrvati proti Turkom in Ogrom na hrvaških in ogrskih tleh. Hrvati so pa tudi večkrat prišli na pomoč naši deželi.

L. 1538. sta Ferdinand in Zapolja sklenila mir, vsled katerega je Zapolja zadržal zemlje, katere je doslej imel in je bil priznan za kralja, a odreči se je moral zveze s Turki, po njegovi smrti pa bi imela vsa dežela pripasti Ferdinandu. Ivan Zapolja je umrl že l. 1540, pa še na smrtni postelji je opominjal svoje velikaše in prijatelje, naj bodo zvesti turškemu sultanu, ki je njemu pomagal na prestol.

Tega so se Ogrji držali in so tudi pod nasledniki Ferdinandovimi bili v zvezi s Turki ter ž njimi vred napadali naše dežele. Koncem 16. in začetkom 17. stoletja so še pridružile verske homatije, ki so še bolj poostriale razmerje med avstrijskim dvorom in njegovimi deželami, pa med nezadovoljnimi Ogrji. Ravno v 17. stoletju je naša de-

žela neprestano in hudo trpela zaradi ogrskih političnih zmešnjav. — Meseca oktobra l. 1604 so se spuntali na Ogrskem hajduki ter potegnili s Turki. Naslednjo spomlad je 26. maja 1605. 4000 hajdukov pridivljalo na Štajersko; preden se jim je mogla naša vojska v bran postaviti, so odnesli pete z bogatim plenom zopet na Ogrsko. Pa komaj so se ljudje malo pomirili, že so zopet prilomastili puntarski Ogrji s Turki vred pod poveljstvom Begler bega, Ibrahim „pijanca“ in polkovnika Jurija Nemethyja proti Štajerski ter so napadli najprej kraje med Radgono in Feldbachom, potem se pa vrgli kakor besni volkovi na slovensko stran in so grozovito razsajali po Murskem polju in Slov. goricah do Drave. Vasi, trge in manj trdne gradove so požgali, živino, vino i dr. so deloma požrli, deloma pa seboj odpeljali, kakor je tudi na tisoč ljudi moralo iti v bitko sužnost. Pri tej priliki je tudi trg Veržej s cerkvijo in gradičem do tal pogorel, ker je vlada bila malo prej ukinila ondotno vojvodstvo, kar se je sedaj pokazalo kot pomota.

Ko je l. 1619. nastopil vlado pri nas in na Ogrskem ter Hrvaškem Ferdinand III., je na vse strani švigal plamen upora, ki se je razvil v strahovito in dolgotrajno vojsko, ki je trajala celih 30 let (1618—1648). Tudi na

tam meščansko šolo; boji se le, da bi se otroci tam žadošči nemščine ne naučili. A deželni odbor se ni pridružil temu predlogu, temveč deželni zboru priporočil, naj ne dovoli ustanovitve meščanske šole v Žalcu. Kakor deželni odbor, tako odklanja tudi naučni odsek ustanovitev te šole. Letos je vložil poslanec Roš predlog, naj se slovenska meščanska šola ustanovi tudi v Trbovljah. Naučni odsek predlaga, naj o tem poizveduje deželni odbor in poroča v prihodnjem zasedanju. No, to že zdaj vemo, kakšno bo to poročilo.

Danes se je toraj vršila o teh treh zadevah razprava v deželni zboru. Proti predlogu naučnega odseka se je izrazil poslanec dr. Hrašovec. Dokazoval je, kolika krivica se godi Slovincem vsled tega, da imajo Nemci na Štajarskem 25 nemških meščanskih šol, za katere plačujejo tudi Slovenci, Slovenci pa nimajo niti jedne ne! Kar Žalec zadeva, se nahajajo tam vsi pogoji, da more tam ta šola prosperovati. Zastran Sevnice se je oglasil poslanec Žičkar, ter pobijal poročilo deželnega odbora in naučnega odseka; slednjič je protestiral proti temu, da se prevzame nepotrebna šola nemškega šulferajna v Sevnici na deželne in občinske stroške. Težka je bila naloga dr. Linka, ki je skušal ovreči trditve dr. Hrašovca in Žičkarja. Vedno je ponavljal trditve, da deželni odbor nikakor noče nikdar škodovati Slovincem, da delamo Slovenci veliko krivico, če deželni odboru spodtikamo nam sovražne namene. Poslanec Štuger je hvalisal veliko dobroto, če znamo Slovenci tudi nemški jezik. Poročevalec dr. Kokošinek je trdil, da slovenski poslanci škodujejo svojim volilcem, če jim ne privoščijo znanja nemškega jezika. Toraj le nemško, nemško in zopet nemško, pa smo Slovenci obogateli! To je tudi modrovanje štajerskih nemčurjev! Dne 14. t. m. je dr. Ploj poročal o predlogu finančnega odseka zastran ustanovitve zdravilišča v Gratweinu za bolnike na plućnici. Dežela se udeležuje pri tem podjetju z velikanskimi svotami. Na dnevnem redu je postavni načrt, da se občinska volilna postava spremeni v tem smislu, da se bo volitev odbornikov in namestnikov v prihodnje vršila tajno po listekih, kakor zadnjič pri volitvi za deželni zbor. Tri mesce potem, ko postavno potrdi cesar, stopi v veljavo. Vsled te postave se bodo občinske volitve vršile in ne bo prepira in sovraštva, kakor mnogokrat do zdaj. Vsakdo bo volil po svojem prepričanju, ne da bi se komu zameril.

Toda ko je prišlo do glasovanja, je nemškutarška večina sklenila, da se predlog odloži. Nemci se boje tajnih volitev! Potem je prišel na vrsto predlog poslancev dr. Jurtele in dr. Ploja zaradi zemeljskih plazov v

Ogrskem se je našel takrat naslednik Ivana Zapolja. Sedmograški vojvoda Bethlen se je vzdignil ter vdrl na Ogrsko, v Ferdinandovo ozemlje. V hudi stiski se je Ferdinand zopet obrnil na Hrvate, naj nikar ne potegnejo z Madžari, in ko so se štajerski deželni stanovi obrnili nanj za pomoč, jim je odvrnil, naj sklenejo zavezo s Hrvati. To se je tudi zgodilo. Lavantinski škof Lenart (1619—1640) in general Stadler kot zastopnika vladarjeva, Jurij Galler pa kot zastopnik štajerskih deželnih stanov so prišli na hrvaški sabor ter prosili Hrvate, naj ohranijo zvestobo svojemu kralju ter skupno s Korošci, Kranjci in Štajerci odbijajo ljutega sovražnika, ki jim vsem skupaj preti. To prepotrebno zvezo je pa žalibog motil vladar sam, ker je posamezne kose varaždinskega generalata trgal in jih prideval k Štajerski, kar je Hrvate hudo žalilo.

Dočim so Ogrci baenili s prestola Habsburžane, ostali so Hrvati zvesti, in v strašni 30 letni vojni so se hrabro bojevali daleč gori po nemških poljanah proti Švedom in drugim sovražnikom cesarja Ferdinanda.

Med tem, ko je na severu besnela vojska, so iz Ogrske večkrat obiskali naše kraje neljubi gostje — Turki in z njimi pomešana ogrska drhal.

(Dalje.)

Haložah, da naj se škoda preceni ter se prizadetim posestnikom da primerna podpora. Sprejeto. — Lovski zakon se še toliko izpolni, da se odpravijo lovski rezervati.

Končno so se rešile še razne prošnje za podpore. Prošnja podpornega društva slovenskih visokošolcev na Dunaju se je „iz načelnih vzrokov“ odklonila. Zgodovinsko društvo za slovenski Štajer je dobilo 200 kron podpore. Štajerskemu društvu za riborejo se je dovolilo 20.000 kron podpore. Nato je deželni glavar z običajnim nagovorom zasedanje zaključil.

Politični ogled.

Državni zbor je sklican za dan 24. t. m. Novi ministerski predsednik bo s tem dobil priložnost, da pokaže svoje politične zmožnosti. Kolikor vse kaže, bo se cela državnozborna politika sukala še tudi v bodoče le okoli Nemcev in Čehov, kakor da bi drugih narodov ne bilo v Avstriji, in kakor bi ne bilo drugega vprašanja na dnevnem redu nego češko-nemško vprašanje. Jugoslovanski poslanci morajo z vso spretnostjo in odločnostjo delati na to, da se bodo tudi oni in od njih zastopani narodi od vlade upoštevali. Kmetijski sloji pa z velikim zaupanjem pričakujejo, da bo pod novim ministerstvom poljedelski minister Bukoj imel dovolj upliva in ugleda, da svojim kmetijsko-političnim načrtom pripomore do zmage.

Poljedelstvo propada. Profesor Rauberg je dokazoval v nekem govoru s statističnimi podatki v roki, da Avstrija postaja iz poljedelske države vedno bolj obrtniška država. To se pravi, s poljedelstvom se peča vedno manj ljudi, dočim vse sili k obrtniškim podjetjem. Naša vlada pač nosi največjo krivdo na tem. Za pospeševanje obrti izmeče vsako leto na milijone denarja, za kmeta pa ima le malo podpore, če je prišla toča ali povodenj, tako da kmet ravno gladu ne umrje. Za obrtnike zida in plačuje strokovne šole, za kmeta pa v tem oziru ne stori skoro nič. Potem mora napredovati obrt, poljedelstvo pa propadati. Kmetijski poslanci pa se mnogokrat tudi za vse drugo brigajo le za korenito pomoč kmetiskemu stanu ne!

Slovenski socialdemokrati so napadli v listu „Novi zapiski“ tudi družbo sv. Mohorja ter zapisali o njej besede: „Mohorjevo družbo kot slovenskemu napredku in svobodi škodljivo pobijamo, naravnost in odkrito izjavljajoč, da smatramo vsakega Slovenca, ki to družbo podpira, za nazadnjaka“. Mi pa smatramo istega, ki je to pisal, in vsakega, ki se s tem strinja, za kratkovidnega neumneža, in ne dvomimo, da imamo mi prav. Ne smemo prezreti, da tako pišejo, ne priprosti delavci, ampak socialdemokraški voditelji. Ti želijo kakor naši nemškutarji, da bi priprosto ljudstvo ostalo nepoučeno v duševni temi, da bi jim rajše sledilo. Za to so proti temu, da se razširjajo knjige med ljudstvom, rajši ga vidijo v beznicah in šnopsarnah. Vsakega pravega Slovenca pa naj bode skrb, da družba sv. Mohorja dobi zopet novih udov v tekočem letu!

Med Avstrijo in Italijo nastajajo vidno bolj napete razmere. V Italiji narašča stranka, ki hoče Italijane v Avstriji dobiti pod italijansko kraljestvo. V Avstriji pa je vedno več takih Italijanov, ki ne marajo Avstrije in si žele, da pridejo pod italijansko žezlo. Da je prišlo pri nas tako daleč, tega so krive naše vlade, ki tlačijo le Slovane, Italijane in Nemce pa ščitijo. V Trstu se je zgodilo, da so bili Slovenci zaprti, ker so kričali: Živela Avstrija! Italijanom pa, ki so upili: Živel italijanski kralj! pa se nič ni zgodilo. Avstrija pošilja vedno več vojaštva na italijansko mejo. Poroča se, da pride 20. lovski bataljon, ki je bil dosedaj v Judenburgu, v Trst. Lovski bataljon št. 8. v Trbižu bo popolnoma razdeljen in bodo stotnije nastanjene v Zgornjem Dravogradu, Kotju, Mavtenu in v Kortini. Tudi posadki med Pontabljem in Malborgetom in ob križpotu med Bovcem in Predilom bosta pomnoženi z dvema lovskima bataljonoma. Nadalje nameravajo tudi premestiti 9 lovski bataljon iz Beljaka.

Dopisi.

Sv. Ilj v Slov. gor. (Lepega predstojnika) ima naša lepa občina Selnica. Mož namreč ni samo predstojnik, ampak je obenem tudi krčmar. Pa to oboje bi še ne bilo greh. Kar pa se godi zadnji čas v njegovi krčmi in okoli nje, to pa že presega vse meje dostojnosti. Licenco dobi lahko — saj je sam župan; in zato se pri njem tudi skoro vsako nedeljo škriplje in cvili in pleše. Seveda kaj prida ne pride vsakokrat skupaj; zato pa je tudi konec večkrat krvav. Znana je njegova krčma zavoljo tega že tako dobro, da tudi najboljši muzikant ne privabi kakih „nobel“ gostov. Tisti pa, ki še zahajajo k njemu, se tako dolgo radi imajo, da se navadno ločijo z razklanimi bučami. Škoda jih sicer ni; a take reči so sramota ne samo za občino ampak za celo faro. Ali predstojnik nič ne vidi in nič ne čuje, on ki je vendar v prvi vrsti poklican, da skrbi za red in mir?! Seveda ima veliko drugih skrbi; zadnji čas je namreč očitno pokazal svoje nemške rogove. Nемец je, pa tega mu nihče ne zameri. Saj živi med nami veliko pametnih Nemcev, ki pa vejo, da so na slovenski zemlji, in mi jih spoštujemo. A izzivati nas ni treba. In s tem nas ravno žali gospod Šmidt. V svoji gostilni ima namreč samo „Südmarkzünder“; agitiral je strastno za neumorno molčečega Štugerja in prav pridno agitira tudi za šentiljsko nemško kobačo. Če bo treba, še bomo povedali več. Ni treba misliti, da so pri nas že vsi ljudje na glavo padli! Našega gnjilega nemštva tudi sam selniški župan ne bode rešil!

Od Sv. Jakoba v Slov. gor. (Bela žena.) Minulo nedeljo popoldne smo spremili k zadnjemu počitku obče znanega in spoštovanega veleposestnika g. Janeza Sirk, ki je umrl dne 13. t. m. v 75. letu svoje starosti. Rajni bil je 43 let cerkveni ključar, ter je dobil kot tak za svoje zasluge od mil. knezoškofa ustmeno priznanje in pohvalno pismo. Bil je pa tudi jako marljiv kmet stare korenine, kakor jih je dandanes žalibog le malo. Ostal je do svojega zadnjega trenutka zvest sin matere Slovenije, če tudi je znal dobro nemški. Njegov pogreb je bil zelo sijajen; okoli 1000 domačinov in tujcev ga je spremlilo v dolgi vrsti k zadnjemu počitku. Jareninski dekan, č. g. Čížek, je vodil v spremstvu štirih duhovnikov spreved. Pri odprtem grobu na pokopališču slavil je njegove zasluge ter se poslavljaj od njega s tako ginljivimi besedami, da se je razsolzilo marsikatero oko. Z izrekom: „Sveta luč ti naj sveti, počivaj v miru“, zapustili smo našega dragega očeta Sirk.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Iz finančne službe. Imenovani so: za vajenca pri razvidnosti oblasti v Mariboru g. Roman Doleček, in za finančnega konceptnega praktikanta g. Gustav Sinhuber, za davčnega praktikanta g. Oto Sinkov Radgoni, Maks Solak v Št. Lenartu v Slov. gor. in Alfons Ribič v Gornjemgradu. Prestavljeni so: davčni pristav g. Vincenc Lauko iz Marnberga v Ausse, davčni praktikant Maks Merčun iz Celja v Maribor; vojaško službo so izpolnili in so prestavljeni: davčni praktikant g. Ferdinand Prelog v Celje, Šimon Führer v Ptuj in Vincenc Gal v Šmarje pri Jelšah.

Iz šole. Nastavljeni so: za nadučitelja v Lembergu g. Franc Zidar, učitelj v Novi cerkvi, za učitelja in šolskega vodjo v Št. Vidu nad Valdekom g. Martin Indrič, učitelj v Št. Vidu na Kranjskem, za učitelja v Ribnici g. Ulrich Hauptman, učitelj v Stranski vesi.

Dr. Jernej Glančnik †. Blaga duša dr. Jerneja Glančnika se je 14. t. m. preselila v večnost. S pokojnikom je izgubil Slovenski Štajer moža, ki je, kakor malokdo, ljubil nesebično slovenski narod in mu hotel dobro.

Čeprav se je temeljito in globoko zanimal za vsa javna vprašanja, vendar se dejansko ni udeleževal politike, ampak njegovo delo je bilo na narodno-gospodarskem polju. Mariborska posojilnica je delo njegovega razuma in njegove vstrajnosti. In ponosni Narodni dom v Mariboru se je sezidal po njegovi odločitvi in pod njegovim nadzorstvom. Bil je velik podpiratelj vsem narodnim društvom, poseben prijatelj pa je bil slovenski Dijaški kuhinji v Mariboru. Kadar so dolgovi šteli na stotake in se je bilo bati, kje ubogi dijaki dobijo vsaj eno toplo kosilce na dan, tedaj je prihitel tudi plemeniti dr. Jernej Glančnik ter pomagal pokriti dolgove. Mož je bil zares blag po svojem mišljenju, plemenit po svojem delovanju. Med Slovenci v Mariboru in okolici je užival največje spoštovanje, zri smo nanj kakor na svojega dobrega očeta, o katerem se ve, da nam želi in hoče vsem le najboljše. Ta zlata duša je preminola sedaj v večnost. Dolga in huda bolezen ga je mučila že skoro dobro leto. Nekoliko časa se je zdravil na svoji graščini pri Pragerskem, zdaj na zimo pa je prišel v Maribor. Ko je uvidel, da ga zapuščajo vedno bolj telesne moči, dal se je na lastno željo spreviditi s svetotajstvi za umirajoče. Zadnji čas se je bolezen posebno shujšala, a trpel je potrpežljivo in Bogu udano. Dne 14. t. m. je bil rešen hudih bolečin. Pogreb je bil dne 15. t. m. Veličasten pogreb, kakor ga tudi Maribor ne vidi vsako leto! Slovensko mariborsko razumnstvo se je malodane polnoštevilno udeležilo pogreba, da še zadnjikrat pokaže svetu, kako je visoko cenilo in spoštovalo pokojnika. Tudi odvetništvo ter sodnijsko uradništvo je bilo v velikem številu navzoče. Zraven so prišli še častilci dr. Jerneja Glančnika iz Celja, Ptuja, Slov. Bistrice, požarna bramba iz Sp. Polskave itd. Pogreb je vodil prijatelj pokojnikov, kanonik dr. Ivan Mlakar, ki mu je na grobu govoril tudi v slovo. Povdarjal je krepko in neomajno versko prepričanje dr. Glančnika, slavil je njegovo zvestobo do slovenskega naroda in njegovo nesebično delovanje v prid svojemu ljudstvu. Odkar živi mariborska Posojilnica, bil ji je dr. Glančnik načelnik in pri odprtem njegovem grobu se lahko reče njemu v slovo in zadnjo čast, da ves čas ni spravila mariborska Posojilnica ni enega slovenskega kmeta z njegovega posestva. Spomin na blagega rodoljuba dr. Glančnika ostane trajen med slovenskim ljudstvom! — Dr. Jernej Glančnik se je rodil dne 22. avgusta 1844 v župniji Sv. Stefana pri Velikovcu. Od 5 bratov bil je najstariši; sedaj živi še samo en brat, ki je mesar v Velikovcu. Še komaj 10 let star je zgubil že očeta. V šolo je hodil čez uro daleko v Velikovec. Na gimnaziji je bil v Celovcu, pravne študije je pričel v Zagrebu, dovršil jih je na vsučilišču v Gradcu. Za koncipijenta je bil v Kranju, Celju ter konečno v Mariboru pri g. dr. Sernecu in Lorberju. Sodnijsko leto je opravil na Dunaju, kjer je stanoval pri ugledni obitelji Šumanovi. Svojo odvetniško pisarno je odprl v Mariboru, kjer se je poročil dne 26. aprila 1875 z Marijo Tscheligi. Otrok je bilo četrto, trije sinovi in jedna hčerka.

Mariborske novice. Minolo nedeljo je umrl v tukajšnji bolnišnici g. A. Dirietz v 84. letu. Bil je soustanovnik tukajšnjega nemškega veteranskega društva. — Dne 15. t. m. je umrl g. Jernej Postružnik, davčni pristav v pokoju, v 76 letu svoje starosti. — V neki tukajšnji gostilni se je bahal v torek, dne 17. t. m. 19letni Ferdinand Fais, doma od Sv. Eme v cmureškem okraju, z zlatimi prstani in denarjem. Policija je o tem izvedela in ga začela iskati. Ko je Fais opazil policajca, jo je pa hitro potegnul. Na ulici so ga pa prijeli. Fais je denar, čez 100 kron, ukradel posestniku Gabrijelu Volnerju v Ročici, kjer je služil za hlapca.

Mariborski porotniki za prvo zasedanje: Glavni porotniki: Ivan Andrašič, trgovec, Franc Auer, dimnikar, Rupert Eisl, mizar, Franc Frangeš, trgovec, Viljem Gröger, dimnikar, Viljem Günther, kavarnar, Viktor Haas, knjigovodja, Mihael Ilger, urar, Anton Kiff-

mann, urar, vsi v Mariboru. Kajetan Heiter, pek v Št. Lenartu, Matej Sekol, gostilničar v Št. Lenartu, Karl Šifko, gostilničar v Št. Lenartu, Peter Kamler, posestnik v Zimici, Fr. Thaler, posestnik v Kršnici, Gregor Škof, posestnik v Zg. Hlapju, Jožef Maček, posest. v Šobru, Jožef Mayer, posest. v Leitersbergu, Jernej Ferk, posestnik v Podigradu, Ivan Ferline, posest. v Svičini, Janez Šantl, posest. v Vukovskem dolu, Mihael Repolusk ml., posestnik v Lobnici, Franc Novak, posestnik v Št. Lovrencu nad Mariborom, Mihael Cink, posest. v Št. Lovrencu nad Mariborom, Viljem Verner, gozdar v Rušah, Ivan Vauhnik, župan v Št. Miklavžu, Ivan Kac, posestnik v Slov. Bistrici, Emil Neuss, tovarnar v Markovcih, Karol Herman, gostilničar v Gornji Polskavi, Anton Hrastnik, usnar v Gornji Polskavi, Jožef Vrecl, posestnik v Studenicah, Karol Filafero, c. kr. notar in Ivan Lutemberger, hišni posest. v Ptuju, Otmar Diermayer, trgovec v Ormožu, Jožef Šinko, posest. v Središču, Franc Mravlak, posest. v Št. Antonu na Pohorju, Jurij Grögl, posestnik v Remšniku. Nadomestni porotniki: Andrej Matzhald, gostilničar, Emerih Müller, krojač, Oto Polegek, hišni posestnik, Alojzij Suher, hišni posestnik, Franc Sorko, trgovec, Anton Žnidarski, hišni posestnik, Jurij Bele, mesar, Miroslav Videman, klepar, Viljem Vitlacil, pek, vsi v Mariboru.

„Influenca“. Influenca, kateri pravijo tudi krivo „faulencia“, „ferlencia“, „diferenca“, „florencia“ in še ima toliko in toliko drugih imen, je zopet med nami. Ta bolezen, ali vsaj ime pri nas ni zelo staro. Le malo let je, kar se je našlo ime ti grdi uničevalki človeškega zdravja. Nekdaj se je med Slovenci poznal le večji ali manjši prehlad, med tem ko se danes pravi: ta in ta ima „influenca“. Listi običajno niti ne poročajo o tej bolezni, ker nima ista posebno hudega značaja. Glavobol, mrzlica in kostobol pograbi onega, kateri je bil tako nesrečen, da ga je obiskala influenza. V Mariboru jo imamo več ali manj vsako zimo, a letos je je toliko, da bi jo prav radi dali kam v — najem! Družina, ki ima le po enega „faulencarja“ v svoji sredi, zamore biti povsem zadovoljna, ker jih je v več družinah tudi po dva ali tri in več, ki bolujejo na tej nepridiprav. Za one, ki nimajo zdravnika v bližini, je najbolje, ako se v postelji dobro pokrijejo in spišejo močan lipov čaj. Najboljše je pa, ako le možno, poklicati zdravnika, ker se lahko iz te bolezni izcimijo druge bolj nevarne.

V pokoj bo šel deželni šolski nadzornik g. Wilhelm Linhart. Na njegovo mesto pride Karl Jaucker, ravnatelj učiteljsišča v Gradcu.

Učimo se od naših nasprotnikov! Mariborsko okrajno glavarstvo je razposlalo na nekatere osebe v mestu Mariboru nemško-slovenske tiskovine za naznanilo osebne dohodnine, ker so jim slučajno pošle samo nemške tiskovine. Zaradi tega je zagnalo nemško časopisje krik, da je groza. Napadajo na grd način okrajno glavarstvo, ki si upa v popolnoma (?) nemško mesto, kakor je Maribor, poslati nemško-slovenske tiskovine. Če pa Slovenec dobi samo nemško tiskovino, ki je še povrh nemško izpolnjena, pa vtakne tiho to zausnico svoje enakopravnosti v žep. Učite se od svojih nasprotnikov!

Ptujske novice. Tukaj je umrl major v pokoju g. Ludovik Janatka. — Po mestu krožijo v zadnjem času ponarejeni goldinarji. Isti so malo lažji od pravih, nič ne zažvenketajo in se ne svetijo tako kakor pravi goldinarji. Tudi se lahko z roko upognejo. Torej pozor!

Iz Hajdine pri Ptuj. Nemilo vihti pri nas smrt svojo koso v novem letu. Pred kratkim smo spremili k večnemu počitku deklico najboljših let, vrlo Alojzijo Mikič. Minuli četrtek pa smo zadnjo pot posodili mladi materi, Apoloniji Vaupotič, ženi tukajšnjega šolskega sluga, ki je umrl septembra lanskega leta. Kako bridka je pač bila umirajoči zavest, da zapušča tri majhne, nedorasle otroke — sirote, ki še niti ne razumejo, da so sedaj brez očeta, brez ljube matere. Pa hvala Bogu, tudi pri nas so še dobri ljudje, ki bodo te sirote vzeli za svoje. — Tudi v Slovenji vasi

sta v preteku par tednov umrla zakonska Brumec.

Z razbeljenim železom žgan. V Slov. Bistrici sta 20letni kovaski pomagač Janez Žigart in 19letni kovaski učencec Jožef Šip zvalila dne 13. nov. l. l. pet in pol leta starega Adolfa Trunkl, sina kolarskega mojstra, v kovačnico. Tam sta ga slekla in mu z razbeljenim železom vžgala znamenje J. S. Zaradi tega sta bila kaznovana od mariborske okrožne sodnije Žigert s štiri mesečno ječo in Šip pa s šestmesečno ječo. Šip je namreč grozil fantu, da ga bosta še enkrat, če ju bo izdal.

Celjske novice. Umril je gospod Jožef Četina, bivši organist v Dobjem, tukaj pri svoji materi. Kot organist je služboval v Galiciji, v Artičah in v Dobjem. Sprevod so vodili velečastiti gospod dr. Jos. Somrek, in prišli so tudi k pogrebu blagi in častiti g. J. Potovšek, župnik v Artičah. Obče spoštovani gospod I. Bervar, vodja tukajšnje orgljarske šole, je priredil blagohotno, da so vrli pevci zapeli lepo, mило nagrobnico. Pokojni je bil tudi voditelj topničarske artilerije. Rajni je bil vnet za cerkveno petje — in sploh za vsa cerkvena opravila. Kot občinski tajnik je bil spreten. Zapustil je vdovo s šestimi otroci, ki žalujejo po nepozabnem očetu. Neizprosna smrt ga je vzela v 38. letu. Hvala vsem velečastitim gospodom, sorodnikom in prijateljem, ker so sočutno spremili pokojnega na slovenski mirovdvor v Celju.

Celjska „Domovina“ si domišljuje, da smo z notico o nestrpnem činu liberalnih vseučiliščnikov nasproti članom slovenskega katoliškega akademičnega društva „Zarja“ nastopili proti njej ter že — uprav smešno — v dveh številkah gostobesedno zabeležuje in razmotriva namišljeni nastop „zoper“ njo. Resnica pa je, da smo mi poročilo o značilnem dogodku po „Domovini“ pač posneli, sicer pa se lista niti z eno besedo nismo dotaknili, ker se nam ni zdelo potrebno in vredno! Čudimo se, da hoče „Domovina“ sedaj iz trte izviti nepotreben časnikarski spor, ko se vendar drugače tako rada skrije za bratski mir in slovo, če ji le kdo samo pokaže hud obraz.

Iz Laškega trga. Naši kmetski fantje so tržkim nemčurjem trn v peti, odkar so pri zadnji birmi proti želji nekaterih nemčurskih zagrizencev razobesili slovensko zastavo. Posebno jih ima v želodec „trezni“ tržki policaj Ueman, zato ker so ga naši fantje ob isti priliki radi njegove prevelike nadležnosti — zamenjali z žogo. Zadnjo nedeljo je nekaj udov nemčurskega fajerbera zmerjalo mirno mimoidočo družbo okoliških fantov in deklet in ko se je eden fantov drznil tem sramotilem pokazati figo, skočil je policaj Ueman za njim ter ga tiral takoj v zapor, ne da bi ga bil prej še opominjal, kakor to zahtevajo predpisi. Priskočili so tudi omenjeni fajerberi, ki so ta prizor sami povzročili, ter pomagali prijeti še dva druga fanta, ki sta zahtevala pojasnila. Med tistimi, ki so slovenske fante zapirali, opazili smo tudi občinskega tajnika občine Št. Kristof, no seveda, saj je tudi ud nemškega fajerbera. Sramota to za slovensko občino! Tako ravnajo naši nemčurski tržani z okoličani, katerih ne morejo več videti, odkar so se pokazali zavedne Slovence. Toda naš slovenski kmet ni klada, na kateri se lahko poljudno razbija. Vrnil bo to svojim sramotilem, ne sicer s surovim napadanjem, ampak s tem, da se jih bo zanaprej izogibal. Nasledki se bodo kmalo videli!

Uravnava Pesnice. Z uravnavo Pesnice se bo pričelo že v mesecu februarju.

Umril je v Celju g. Franc Florianc, vpokojeni davčni pristav, v 81. letu. — Dne 13. t. m. je umrl v Karčovini pri Mariboru g. Iv. Polič v 70. l. — V Jarenini je umrla tašča zdajšnjega narodnega župana Lorberja Magdalena Gornik. Stara je bila 80 let. Bila je blaga ženska in daleč naokoli znana. Naj v miru počiva!

Sladkagora pri Šmarju. Dne 18. t. m. je umrla na Sladki gori v visoki starosti mati č. g. župnika Fr. Irgla. Blagi ženi svetila večna luč!

Nesreče. Minli teden se je ponesrečil v Cvejniku pri Mariboru zidarski mojster Benedikt Fers iz Maribora. Padel je raz oder pri hiši g. Požarka. Dobil je tako hude notranje rane, da je 14. t. m. v bolnišnici umrl. Njegovega sina je zasulo pred nekaj leti v Pobrežu pri Mariboru, ko so kopali studenec. — V ponedeljek, dne 16. t. m. se je ponesrečil v tovarni za olje pri Zidanemmostu delavec Jernej Kamnik. Zlomilo mu je desno roko in desno nogo. Prepeljali so ga v bolnico v Ljubljano.

Ogenj. V Remšniku pri Marnbergu smo imeli dne 9. t. m. velik ogenj. Zgorelo je gospodarsko poslopje in hiša posestnika G. Ulrih. Kako da je ogenj nastal, se ne ve. Zgorelo je vse do tal, ker je bilo leseno in krito z deskami. — V gradu blizu Dornove jo gorelo v nedeljo, dne 15. t. m. zvečer. Ogenj je nastal v sobi, kjer so imeli shranjene posteljne oprave. K sreči je prišla kmalo požarna bramba, ki je udušila ogenj.

Važna razzodba upravnega sodišča. Občina Bruck se je pritožila na upravno sodišče, ker je razzodilo okrajno glavarstvo, da nadzorujejo in razzojajo o prestopkih glede prekoračenja policijske ure politične oblasti. Občina je pa zastopala mnenje, da spada to v delokrog občin, ki imajo tudi škodo, ker ne dobe denarnih kazni. Upravno sodišče je razzodilo, da ima pravico nadzovanja in kaznovanja obrtna policija, toraj politične oblasti.

V Loki pri Žusmu se je ustanovila z novim letom orožniška postaja. Na starega leta dan so prišli štirje orožniki, katere so prav slovesno sprejeli. — V Loki pri Žusmu ima c. kr. okrajno sodišče v Šmarji vsaki mesec po eden uradni dan.

Zavrč. Uverili smo se, da g. nadučitelj završki pri zadnjih občinskih volitvah sploh ni volil z nobeno stranko, da ni bil in ni pri štajercijanski stranki, da nima s „Štajercem“ nobene zveze, da ni bila godba pripravljena za Štajerčevu zmagu, ampak za vajo, ki se vrši vsaki četrtek, da je g. nadučitelj postnega slovenskega mišljenja, o vsem tem smo se uverili, vsled tega odpadejo vse trditve in izvajanja dopisnikova v št. 52. našega lansklega letnika. G. nadučitelj zauživa tudi popolno zaupanje bralnega društva in njegovega odbora!

Šoštanjske občinske volitve razzveljavne. Vlada gre, kjer le more, našim nemučnikom na roko. Zadnjič je razzveljavila volitve v okrajni zastop celjski, zdaj pa na zahtevo peščice Nemcev (posilinemcev) občinske volitve v Šoštanju, pri katerih so preteklo leto po ljutem boju zmagali Slovenci. Seveda našim Nemcem (?) tudi ta pomoč ne bo pomagala, kajti pri prihodnjih volitvah bodo ti naši nasprotniki še bolj sijajno propadli. Vsi slovenski volilci morajo priti, odpadnika ali izdajice naj ne bo med nami!

Pozor mlekarji! Okrajno glavarstvo opozarja vse tiste, ki nosijo mleko v mesta in trge, da morajo biti posode snažne, v katerih se shranjuje in nosi mleko. Prestopek te zapovedi se bo kaznoval.

Petdesetletnica. V nedeljo, dne 15. t. m. je minulo 50 let, od kar je bila odpravljena pri vojaki kazni, ki se je imenovala skozi šibe leteti.

Velike vojaške vaje se bodo vršile letos na Tirolskem, in sicer v mnogo večjem obsegu nego druga leta.

Nova določba glede orožnih vaj. Doslej je vsak, čegar bivališče je bilo oddaljeno nad 150 kilometrov od vojnega krdela, kateremu pripada, opravil orožno vajo pri najbližjem enakem vojnem oddelku. Odslej to pravilo odpade, ker je vojno ministrstvu z odlokom št. 9986 iz 1904 ukrenilo, da mora vsak rezervist ali nadomestni rezervist opraviti orožno vajo brezpogojno pri lastnem vojaškem oddelku, t. j. tam, kjer je aktivno služil, oziroma pri onem krdelu, h kateremu bo odslej službeno pozvan. — Izjemno samo bo v oziravrednih slučajih posameznikom — toda na posebno prošnjo — dovoljeno delati

orožno vajo tudi pri kakem drugem vojnem oddelku, a to le n. pr. v slučaju nujnih rodbinskih razzmer itd.

Cerkvene stvari.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Sv. Peter v Medv. selu 20 K. S. Miklavž pri Slov. Gradcu 4 K 64 v; Pribova 12 K; Vržej 8 K 83 v; Loka 50 K; Vuzenica 16 K 58 v; Kapela pri Radgoni 43 K; Sv. Kunigunda na Pohorju 47 K 40 v; Vransko 18 K; Staritrq 23 K 60 v; Bizelj 36 K 30 v; Pameče 300 K; Solčava 14 K 24 v; Svičina 2 K; Kamnica 10 K; Dobova 31 K 30 v; Artiče 10 K; Sevnica 38 K 80 v; cerkev sv. Alojzija v Mariboru 24 K 03 v; Marija Sežna 10 K; Sv. Bolfank v Slov. gor. 17 K; Sv. Miklavž nad Laškim 11 K 50 v; Sv. Ropert nad Laškim 12 K 54 v; Sv. Peter na Kronske gori 25 K; Koprivnica 21 K; Sv. Urban nad Ptujom 39 K 40 v. Družba vednega češčenja v Mariboru je založila knjižico: Večna molitev, cena 10 v, in Molitvena ura, cena 5 v.

Spremljevanje k ljudski pesmarici, priredil Fr. Sal. Spindler, se je začelo razzpošiljati. Stane trdno vezana le 4 K. Šolam se oddaja za 3 K 20 v, s pošto 3 K 50 v., če ga naroče pri č. g. dr. Greg. Pečjak, gimn. profesorju v Ljubljani. — „Ljudsko pesmarico“ so potrdili in zelo priporočili doslej že ordinarijati vseh petero slovenskih škofij.

Odlikovan rojak — duhovnik. Naš rojak Franjo Lorbek, kanonik modruškega kapitela in župnik v Bribiru v hrvaškem Primorju, je bil te dni na dva načina odlikovan, in sicer: najprej je od kanonika magistra povišan na čast kanonika kantora in nekoliko dni pozneje so ga pa sv. Oče papež Pij X. odlikovali in imenovali za svojega tajnega kamornika (Camerarius secretus). V dekretu, s katerim mu je ta čast podeljena, mu je dan naslov Monsignor in Presvetli. (Illustrissimus.) Ta gospod je rojen pri Sv. Trojici v Slov. goricah, ali že od svoje mladosti čez 26 let kot vzoren duhoven in gorljiv dušni pastir deluje na Hrvaškem v senjsko modruške škofiji.

Slavnost cerkve Matere Milosti v Mariboru. Lepa slavnost se bode vršila prihodnjo sredo, t. j. 25. januarja v cerkvi Matere Milosti v Mariboru. Obhajala se bode namreč ta dan obletnica tistega dneva, ko se je pred 158 letmi t. j. 25. januarja 1747 čudodelna podoba Matere Milosti v Mariboru na oltar postavila in prvokrat očitno častiti začela. Znamenita je ta slavnost letos posebno zategadelj, ker so zdaj izpolnjene vse želje, ki jih je imela Mati Božja zastran te čudodelne podobe. Postavila se je za čudodelno podobo nova cerkev, nov altar in nov tron — vse krasno, lepo, dragoceno in vredno naše nebeške Matere Marije! Kakov razzloček med zapuščeno in pozabljeno podobo v žagredu konjiške nadžupnije — in med podobo v cerkvi Matere Milosti v Mariboru! Prijazno povabimo vse Marijine otroke in častilce k tej prelepi slavnosti, da se vsi skupaj veselimo velike časti, ki jo je zdaj dosegla naša nebeška Mati Marija!

Društvena poročila.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so darovali Mohorjani v Št. Vidu nad Valdekom 2 kroni.

Bralno in pevsko društvo Maribor ima v nedeljo, dne 29. januarja leta 1905 v Narodnem domu v društvenih prostorih svoj občni zbor. Začetek ob 8. uri zvečer. Vabijo se vsi udi k udeležbi. Vspored običajen.

Podružnica sv. Cirila in Metoda na Vranskem si je izvolila sledeči odbor: Načelnik: vlč. g. Vinko Gršak, župnik; podnačelnik: g. Mihael Jezovšek, c. kr. notar; tajnik: g. Franc Kolšek, posojilniški tajnik; namestnik: g. Simon Meglič, nadučitelj; blagajnik: g. Franc Gartner, kaplan; namestnik: g. Ivan Jakše, učitelj.

Za mariborsko dijaško kuhinjo so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice:

Dekan Jožef Čížek 10 K, gospa Roškar 4 K, c. kr. nadkontrolor Šimon Wut 2 K, korn. vikar Ivan Markošek 5 K, na gostiji g. Holca nabral Feliks Veršič 6 K. Prizrčna zahvala! Dalje so darovali namesto venca na grob dr. Jerneja Glaučnika dr. Fr. Voušek 20 K; star prijatelj dr. Glaučnikov 20 K; Klub 20 K. Iskrena zahvala!

Mladeniška Zveza pri Sv. Iju v Slov. gor. imela je v nedeljo svojo mesečno podučno zborovanje. Udeležba bila je povoljna, dasiravno bi še bilo prostora za nekaj mladeničev! Voditelj pozdravi navzoče. Posebno še prizrčno pozdravi dva vrta mladeniča, ki sta nas prišla obiskat daleč izpod Boča, namreč iz Studenic. Č. g. duhovni voditelj je začel z razzlaganjem „občinskega reda.“ Govoril je splošno o potrebi poznanja postav, kako se postave razzglasijo in kedaj postanejo veljavne. K sklepu nas je opomnil na veliki pomen poslancev, ker je od njih odvisno, kake postave imamo. Mladenič Mikl nam je deklamoval Gregorčičevo pesem: „Hajdukova oporoka.“ Voditelj pa je v znesenih besedah razzložil vsebino pesmi in jo naobračal na naše razzmere. Potem je še tovariš iz Studenic sporočil pozdrave zavednih mladeničev iz svoje domovine in je govoril tudi o delovanju studeniskega bralnega društva. Ko se v daljšem govoru voditelj zahvali in še naznani, da bo letos imela „Zveza“ svojo lastno trtnico, smo se razzšli z razzostnim klicem: Na svidenje, vrli tovariši!

Celjsko pevsko društvo priredi v nedeljo dne 22. prosinca t. l. v veliki dvorani Narodnega doma v Celju „Rezervistova stavba“. Blagajna se odpre ob 5 uri zvečer. Začetek točno ob 7. uri.

Velika Nedelja. Veselica, katero je dekliska zveza priredila na Štefanovo, je vspela nad vse pričakovanje izborno. Prostrana šolska soba je bila tokrat premajhna in gostje, ki so že imeli vstopnice, niso mogli dobiti prostora. Zato se je igra z nekoliko spremenjenimi pevskeimi točkami na Novega leta dan ponovila. Le žal, da so ta dan bili mnogi zadržani vsled neznosnega viharja. Ta veselica pa nam je zopet pokazala, kaj se lahko naučijo tudi naša priprosta kmečka dekleta pri dobri volji in vstrajnosti. Igra „Dve materi“ jim je šla od rok, kakor pravim igralkam. Le škoda, da je bila Olga prehlajena ter ni mogla izvajati sicer tako lepih svojih pevskeih točk. Sicer pa so vse igralko žele splošno pohvalo. Prav navdušeno in spretno je proizvajal četeroglasni ženski zbor tudi vse pevske točke. Pri pogledu na navdušene pevke porajala se nam je v srcu le ena misel, le ena želja, naj bi vsaka teh vrlih pevk res tudi dejansko vselej kazala, kar je pela:

„Od zibe do groba
Ne gane moja se zvestoba!
S ponosom reči smem:
Slovenka sem!“

Sv. Anton v Slov. gor. Na Štefanovo je priredila šolska mladina zopet enkrat veselico. Ljudstva je bilo toliko, da so šipe pokale in da se je zid rušil. Otroci so zelo dobro igrali. Opazili smo, da se ljudje zanimajo za predstave. Ali bi ne bilo lepo, če bi se večkrat priredile gledališke predstave? Mladeniči, dekleta, na noge! Posnemajte mladino v drugih krajih! Začnite delovati po geslu: Bog in domovina!

Slovensko kat. izobraževalno društvo v Loki pri Zidanemmostu je imelo dne 6. t. m. svoj I. letni občni zbor. V odbor so bili izvoljeni sledeči gg.: Franc Koren, posestnik v Loki, za predsednika, Miloš Šket, župnik v Loki, za njegovega namestnika, Fr. Štigli, mladenič v Lokavci, za tajnika, Alojzij Eših, mladenič v Račici, za njegovega namestnika, Juro Mrzel, obč. tajnik, za blagajnika, Gašpar Medved, posestnik v Radežu, za njegovega namestnika, Jakob Vertačnik, čevljar v Loki, za knjižničarja, za pregledovalca računov sta bila soglasno izvoljena sledeča gg. Anton Krajnc, posestnik v Loki, in Jožef Zupančič, posestnik na Bregu.

Bralno društvo v Laškem trgu izbralo si je na občnem zboru dne 8. t. m. za predsednika g. Konrada Elsbacherja, za podpredsednika pa č. g. vikarja Fortunata Končan. Tajništvo se je poverilo gosp. I. Doberšek, blagajništvo g. Zdravku Valsletu, knjižnica pa g. I. Robidi. Društvo je odločilo za letošnje leto samo za časnike nad 200 kron, kar kaže njegovo resno voljo, zadovoljiti bralce vsestransko. Radi bolehnosti poslovil se je iz odbora g. Ivan Drobnič, ob kateri priliki se mu je odbor za sodelovanje ves čas društvenega obstoja pristržno zahvalil (poverjeno mu je bilo častno mesto podpredsednika) Vsi zborovalci pa so se vzdignili njemu na čast raz sedežev. G. Drobnič je najstarejši laški narodnjak; voljen je bil že ob ustanovitvi stare „Čitalnice“ v odbor. Bil je ves čas in je še danes navdušen sin matere Slovenije. Na mnoga leta!

Gospodarske stvari.

Hranilnica in posojilnica pri Sv. Kunigundi n. P. ima uradni dan vsak četrtek od 8—9 ure dopoldne v lastni hiši, v prejšnji stari šoli. Ako je v četrtek praznik, uraduje se v sredo. V tej hiši ima trgovino V. Gorenšek iz Frankolovega, veren in naroden trgovec. Torej: Svoji k svojim!

Navod za podružnice in c. člane „Slovenskega čebelarstva“ za leto 1905. Pri občnem zboru v Ptujju so se sklenile važne reči za zgoraj imenovane in ker izide glavno poročilo o tem zboru v društvenem glasilu še pozneje, se prosi, naj se ozirajo gg. predsedniki podružnic in c. gg. člani izven podružnic na sledeče sklepe: 1. „Slovensko čebelarstvo“ v Ljubljani“ je dovolilo društveno glasilu „Slovenski Čebelar“ za člane našega društva, ako se oglase pri podružnici, ali pa naravnost pri osrednjem odboru, za letno plačo 1 K 50 h. Od društvenine 2 K od člana se toraj pošlje od posameznega za list 1 K 50 h. 2. Lani se je plačevala udnina pri blagajniku, oziroma predsedniku osrednjega društva, kateri je potem naročil društveno glasilu skupno. Da se delo razdeli, ter prepreči dvakratno pošiljanje denarja in z njim poštni stroški, naj letos poberejo predsedniki posameznih podružnic letnino po 2 K od člana svoje podružnice, sestavijo popoln imenik istih (ime, stan, kraj bivališča in zadnja pošta), ter vpošljejo prepis tega imenika in za vsakega člana 1 K 50 h na naslov: „Slovensko čebelarstvo v Ljubljani“ in sicer imenik posebej, denar pa skupno po poštni nakaznici zanesljivo do 1. februarja t. l. Društven donesek po 30 h od člana pa blagajniku osrednjega društva brez imenika g. Jožefu Bezjak, učitelju pri Sv. Urbanu pri Ptujju. Ostanek 20 h od člana ostane dotični podružnici. C. člani, kateri so izven podružnic, pošljejo celo letnino 2 K osrednjemu blagajniku na prej imenovani naslov. 3. Kakih 140 članov je prejelo lani samo zadnjih 6 števil „Slov. Čebelarja“, čeprav je plačalo celi letnik. Prvih 6 števil je namreč pošlo, ker se „Slovensko čebelarstvo v Ljubljani“ ni nadjalo toliko novih članov. Ti člani so v podružnicah, katere so se ustanovile od junija do septembra t. l. Od teh naj pobirajo odbori podružnic za l. 1905 letni prispevek 1 K 25 h in ne 2 K, ter pošljejo za nje v Ljubljano za to leto le po 75 h. Drugi prispevki ostanejo. 4. Po § 12 društvene postave mora načelnik vsake podružnice v teku treh dni po novi volitvi naznaniti novi odbor podružnice pristojnemu c. kr. okrajnemu glavarstvu, ob jednom pa tajniku osrednjega društva Ivanu Strelecu, nadučitelju pri Sv. Andražu v Slov. gor. (§ 29. društvenih pravil). Kjer se toraj to še ni zgodilo, naj se nemudoma stori, da ne bo imelo društvo sitnob.

Vizitnice

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Društvena naznanila.

Katol bralno društvo za ljutomersko okoličje ima dne 22. t. mes. ob 8. uri popold svoj redni občni zbor v gostilniških prostorih g. Iv. Vaupotiča z običajnim vzporedom. Odbor.

Bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju ima v nedeljo, dne 22. prosinca 1905 svoje glavno zborovanje ob 3. uri popoldne v šolskih prostorih s petjem domačih pevcev. K obilni udeležbi uljudno vabi vse ude kakor tudi neude odbor.

Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni priredi v nedeljo, dne 22. t. m. po večernicah tombolo v prostorih g. Škerlec a. Obilne udeležbe tudi od naših sosedov pričakuje odbor.

Veteransko društvo pri Sv. Križu na Mur. polju priredi zabavni večer v nedeljo, dne 22. t. m. v gostilni g. Franca Jureša v Križevcih. Začetek ob 4. uri popoldne. Svirala bo veteranska godba. K obilni udeležbi vabi občinstvo in sosedna veteranska ter gasilska društva, naj pridejo v društveni obleki, odbor.

Sv. Jurij ob Ščavnici. „Mladiška zveza“ ima dne 15. t. mes. svoj občni zbor, nedeljo pozneje pa t. j. 22. t. m. „Dekliška zveza“ Ker bodo pri obeh zborovanjih tudi podučna predavanja, vabimo ne le vse ude. marveč tudi neude — v I. razred jurjevske šole, in sicer takoj po večernicah.

Društvo „Kmetovalci“ pri Mariji Snežni ima svoj občni zbor dne 22. t. m. Zborovanje se vrši po večernicah v sobi braln. društva.

Gospodarsko bralno društvo na Planini ima svoj letni občni zbor dne 22. jan. opoldne v hiši g. Antona Rauter v Plan. trgu. — Če bo takrat nesklepčen, se opravi ob vsakem številu udov dne 29. jan. ob isti uri istotam. Vzpered običajen. K udeležbi so vabljeni tudi dosedanji neudil Odbor.

Za sidanje „Čitalnice“ v Jarenini so darovali p. n. gg.: Evald Vračko, kaplan 4 K, Matija Ciner, mladenič pri Sv. Jakobu 1 K, mesečnih doneskov 430 K. Vsem pristržno zahvala! Naj bi novo leto obudilo veliko posnemovalcev za pomoč na mejo. Pomagajte obmejnim Slovincem!

Sv. Lenart nad Veliko Nedeljo. Vabilo k srečolovu, ki bo v nedeljo, dne 22. prosinca t. l. ob 8. uri popoldne v gostilni g. Vekoslava Dolinšek v prid ubogih učencev. K obilni udeležbi se vabijo vsi prijatelji šolske mladine.

Kmetijsko društvo pri Sv. Emi bode imelo dne 29. januarja 1905. ob 8. uri popoldan v prostorih kmetijskega društva svoj redni občni zbor. Dnevni red: 1. V. litev načelnika, 2. volitev načelstva, 3. volitev nadzorstva, 4. volitev razsodišča, 5. predložitev bilance, 6. slučajnosti.

Sv. Francišek v Sav. dolini. Prostovoljna požarna oramba pri Sv. Francisku priredi dne 22. t. m. v gostilniških prostorih g. K. Moserja v Radmirji vese lico s srečolovom, šaljivo pošto i. prosto zabavo. Začetek ob 7. uri zvečer. Čisti dobček je namenjen ubogi šolski mladini. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Slov. kršč. društvo „Domovina“ v Gradcu priredi v nedeljo, dne 22. t. m. v gostilni „Wild-r Mann“ (Jakominigasse 8.) III. redni občni zbor z običajnim vzporedom. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Graški Slovenci, ki dobite te vrstice pred oči, udeležite se v velikem številu tega zborovanja.

Bralno društvo pri Sv. Jerneju pri Ločah ima v nedeljo, dne 22. januarja popoldne ob 3. uri v društvenih prostorih občni zbor.

Prostovoljno gasilno društvo v Okoslavcih ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 22. januarja.

Katol. bralno društvo pri Sv. Juriju ob juž. žel. Ker se 15. t. mes. ni udeležilo zadostno število članov, se skliče dne 22. t. mes. zopet občni zbor ob pol 4. uri popoldne v društvenih prostorih. Če se zopet ne bo udeležilo zadostno število članov, se zboruje četrt ure pozneje ob vsakem številu.

Kmečko bralno društvo v Jarenini ima v nedeljo, dne 22. januarja svoj redni občni zbor v Čitalnici. Vzpered: 1. Pozdrav podpredsednika. 2. poročilo tajnika, 3. poročilo blagajničarja, 4. poročilo knjižničarja, 5. poročilo duhovnega voditelja o stanju „Čebelic“, 6. Govor o krščanskem socializmu, govori g. J. N. Gostinčar iz Maribora.

Št. Lovrenc nad Mariborom. Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda priredi 22. t. mes. veselico z dvema igrama: „Vaški modrijani“ in „Mesalina“.

Kmetijsko društvo v Leskovcu pri Ptujju. Ker občni zbor Kmetijskega društva v Leskovcu, registrovane zadruge z omejeno zavezo, kateri je bil sklican na dan 15. t. m., ni bil sklepčen, sklicuje se tem potom drugi občni zbor na nedeljo dne 5. svečana 1905 ob 9. uri dopoldne v šolskih prostorih, kateri bade sklepčen brez ozira na število udeležencev. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva, 2. Potrjenje računa za l. 1904. 3. Skl. panje o razdružbi zadruge. 4. Volitev likvidatorja. 5. Slučajnosti. — K obilni udeležbi vabi načelstvo.

Listnica uredništva: Majšberk, Ormož, Laški trg, Vestfalsko: Prepozno za ta list! Prihodnjič!

Loterijske številke.

Gradec 14. januarja: 36, 24, 79, 44, 22.

Dunaj 14. januarja: 26, 40, 20, 37, 53.

Tržne cene

v Mariboru od 7. do 14. januarja 1905.

Živila	10 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		19	40	20	20
rž		15	80	16	80
ječmen		15	60	16	40
oves		15	40	16	20
koruza		16	20	17	—
proso		16	80	17	40
ajda		15	60	16	40
seno		5	76	6	20
slama		3	80	6	20
1 kg					
fižola		—	22	—	28
grah		—	4	—	48
leča		—	36	—	60
krompir		—	7	—	8
sir		—	36	—	72
surovo maslo		2	—	2	80
maslo		2	—	2	40
špeh		1	12	1	24
zelje, kislo		—	22	—	28
repa, kislá		—	20	—	24
1 lit.					
mleko		—	18	—	20
smetana, sladka		—	40	—	56
„ kislá		—	60	—	68
100 glav					
zelje		—	—	—	—
6 kom.					
jajce		—	40	—	—

Ponos vsake gospodinje je dobra kava.

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se napravlja kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne zavoje z imenom »KATHEINER«.

Kupajte NARODNI KOLEK!

Slovenci Spominjaj e se „Zgodovinskega društva!“

Vsaka beseda
stane 2 vin.Najmanjša objava
45 vin.**MALA OZNANILA**

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 vin.Večkratna objava
po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo protisamo predplačilo. Pri vprašanih na upravnitvo se mora pridejati znamka za odgovor.

Proda se.**Stampilje** iz kavnika, modele za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodska ulica št. 15.
426 61-80**Dvonedstropna hiša** v Mariboru Franc Jožefovi ulici, 11 stanovanj, mesečna najemnina 270 K, se iz proste roke proda. Posesnik je tudi pripravljen, hišo zamenjati za gozd. Pojasnila daje Janez Spes, Widenauerstrasse 26.
766 10-10**Svinsko maslo** in druge pridilke iz mleka kupuje po najboljši ceni Amalia Šmyra, Duna XVII Ertelsteinplatz 7.
781 10-9**Zeljno seme** (kaps) zanesljivo kahljivo edino pravega Kašelskega zelja, katero naredi lepe, trde glave ter rodi v vsaki zemlji. Prodaja dokler je kaj zaloge; navadno žlico (20 gr) za 80 vin, poštnine prosto, Ign. Mercina, posestnik in trgovec v Zgornjem Kašlju, p. Zalog, Kranjsko. Pri manjših naročilih sprejemajo se tudi pisemske znamke. Na naročila brez denarja se ne ozira. 808 18-7**Lepo posestvo** se proda v občini Št. Lj v Slov. gor. Obstoja iz lepe hiše, hlev, stiskalnica, vinčarija, lep gozd, sadonosnik, travniki in njive, okoli 36 oralov, vse v I. razredu. Cena 8500 gld., 3600 gld. je posojilnice. Vpraša se pri Juriju Repnik v Spielfeldu. 5-3**Mlin** v dobrem stanu, velik sadonosnik, dva vrta za zelenjavo, njive, hlev za živino, studenec pri hramu, vse v dobrem stanu, se p. d. roko proda. Več pove Ant. Lešnik, mlinar v Spodnji Koreni, pošta Vurberk pri Ptuj. 25 2-2**Stavbišče** se proda v Studencih pri Mariboru; veliko je 500 kv. klafter in leži pred vodom v t. varno juž. železnice v Lembaški cesti. Vpraša se pri Janezu Nekrep, Leitersberg pri Mariboru. 25**Hiša**, prijazna, prtilčna, zidana, s tremi sobami in drugimi petrebnimi prostori, hlevom za konje ali za krave, 5 svinskih hlevov, zadostno drugega potrebnega podstrešja, vse z opeko pokrito, ter primerim dvoriščem, se proda v Ljutomeru, štev. 104 (to je pri lastniku), cena je 8000 gld. 18 3-2**Veliko posestvo**, 1 uro od Maribora z lepim z danim poslopjem, 75 oral, z lepimi travniki, njivami, gozdi in sadonosnikom. Bi bile zelo primerno za mlekarstvo. Proda se vse skupaj ali pa kosi. Naslov pove g. Selinšek, Tržaška cesta 59 v Mariboru. 19 2-2**Cepljene trte**. Tomaž Mikl, posestnik vinogradov in vodja trtne šole pri Sv. Marjeti, pošta Moškanci pri Ptuj, proda spomladi nekaj 1000 komadov laškega rilčeka, plavca, silvanca na veliko peresni riparii. I. vrste 100 kom. 16 K, II. vrste 10 K. 20 2-2Lepa, velika, tergovska **hiša** in drugo poslopje, trgovina z mešanim blagom in tobakom ter žganjem poštne znamke, gostilna, velika preša, dva vrta, 1 sadni, 1 za z lenjavo in lepe vinske brajde se zavoljo starosti po nizki ceni proda. Več se izve pri uravnitvu. 21 2-2**Hiša**, v li podobna, z lepim vrtom, se po ceni proda. Vpraša se pri hišniku v Tegethofovi ulici št. 51 v Mariboru. 85 1-1**Lep travnik**, približno dva orata v ravnini ob krajini cesti, ki pelje mimo Zg. Sv. Kungote, se proda. Več se izve pri g. Henrik Smolnik, krmarju. Sv. Urban pri Mariboru. 84 3-1**Lepa hiša** z vrtoma in lepim sadonosnikom, s popolno gostilniško koncesijo, prodajo tobaka in trgovino, na lepem kraju, blizu mesta in kolodvora na Spod. Štajerskem, se po nizki ceni proda. Sodi tudi za penzioniste. Kje pove uravnitvo. 86 3-1**Lepo posestvo**, hiša z 2 sobama, zidani in obokani hlevi za konje in krave, škedenj in kolarnica, velik sadonosnik s košenino, velike vinske brajde, velik vrt, velik okoli za svinje, velika njiva, 1 uro od Maribora, 10 m od cerkve, na lepem prostoru, se proda. Naslov pove uravnitvo. 86 2-1**Odda se.****Čevljar** se odda v lepem slovenskem kraju, kjer je mnogo prometa z večjo množino usnja. Takoj se plača 200 gld., drugo se plačuje na obroke. Ponudbe na uravnitvo. 3-3**V najem se išče.****Za gg. krojači** Tisti krojači, kateri ne morejo prav narešavati in bi to radi znali, naj se v kratkem oglašijo pisмено. Ob času bodem vsakega obiskal in narezavanje dobro podučeval. Naslov: H. M. Poste restante Slovenjgradec. 83 2-1**Proste službe.****Služba cerkovnika in orgljavca** s prostim prostornim stanovanjem in plače 500 K se odda s 1. febr. 1905. Prednost ima cecilijanci in neoženjeni. Dotični dobi ob enem službo obč. tajnika s plačo 400 K. Cer. predstojništvo v Sv. Rupertu n. L. (p. Sv. Jurju na juž. žel.) 1. jan. 1905. 15 2-2**Dva drvarja**, poštna, katera znata oglje kuhati, se sprejmeta na delj časa. Pogoji pri meni podpisanem B. U. Slemen, št. 42. Selnica ob Dravi. 22**Čevljar** se sprejme pri g. spodu Jurj Žunko, Zgor. Radvanje. Maribor. 9 2-2**Učenca** sprejme takoj g. Fr. Narat čevljar v Mariboru, koroška cesta št. 9. 26 3-1**Kolar**, priden v svoji stroki, se sprejme takoj pri eskribništ u grada Gornja Rieka pri Varaždinu na Hrvaškem. 81 3-1**Sodar**, priden, trezen in zanesljiv, ki tudi dobro razume kletarstvo, se takoj sprejme. Ponudbe se naj pošljejo na naslov: Gustav Kapes v Št. Petru pri Križevacu na Hrvaškem. 52 3-1**Služba organista in cerkovnika** v Ribnici se s 15. svetanim odda. Cecilijansko dobro izurjeni in od duhovnikov priporočani prosilci imajo prednost. Oglašiti se je osebno od 6. februarja naprej. Nastop 15. — Fišer, župnik. 16 2-1**Krčmo** želim dobiti v najem, ki je v dobrem stanu in se pošteno obiskuje. Ako mogoče, vrt ali mala njiva zraven. Vzajem tudi ako je prodajalica za drobino zraven ter želim v kraju med Mariborom in Celjem. Ponudbe prosim do meseca aprila na uravnitvo lista. 859 3-3**Tiskarna sv. Cirila v Mariboru**
se priporoča
v razna tiskarska dela.**Tiskarna sv. Cirila**naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**. Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.**Kuverte**s firmo
priporoča
tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.**Južnoštajerska hranilnica****v Celju**

721 12-3

Narodni dom

Narodni dom

za katero jamčijo okraji: Gornji grad, Sevnica, Šostanj, Šmarje pri Jelsah in Vrnsko za popolno varnost vlog in za njihovo po pravilih določeno obrestovanje do in petek dopoldne, za druga opravila pa je uradnica odprta vsaki dan ob uavadnih urah. — Hranilne vloge obrestuje po 4⁰/₀ in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem tako, da dobe isti popolnoma nad 4⁰/₀ obresti. — Izposojuje pa od dne 1. prosenca 1905 na zemljiško varnost po 4³/₄ odstotkov, občinam in korporacijam navedenih 5 okrajev pa po 4¹/₂ odstotkov obresti.neomejene visokosti, ima sedaj čez **štiri milijone kron** hranilnih vlog.

Hranilnica posluje s strankami vsak torek

s strankami vsak torek s strankami vsak torek

ZAHVALA.

Povodom hudoga udarca prizadetega nam vsled smrti nepozabljivega nam soproga, očeta in dedeka gospoda

Janez-a Sirk,

bivšega veleposestnika in mnogoletnega cerkvenega ključarja in očeta farnih ubogih pri Sv. Jakobu v Slov. gor.,

izrekamo potrtim srcem vsem prijateljem in znancem za djansko dušno tolažbo in pomoč ob času dolge bolezni, akor tudi za vse usmene in pismene izraze sočutja o času smrti svojo najprisrčnišo zahvalo.

Posebno zahvalo pa smo dolžni izročiti prečast gosp. dekanu Čreku v Jarenini za velečastno sprejeto in ganljivi asgrobni govor, velečast gg. župnika Šegala iz Maribora in kapl. Gorčana iz Radgone, ki sta v takem mrazu prihitela k nam, ter velečast domačima gg. duhovnikoma za mnogokratno dušno tolažbo in radovoljno asistenco pri pogrebu, vsem cenjenim darovalcem prekrasnih vencev, gosp. Matiju Peklarju za ves veliki trud, nadalje slavni domačemu učitelstvu in vseh drugih ogorčni množici od daleč in blizu za težavno spremljanje k zadnjemu počitku.

28 1-1

Bog plati vsem.

Žalujoci zaostali.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osebito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih.

Ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in izboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in madroni ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zate se naj naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto: 1 ducat (12 steklenic) 4 K. 4 ducate 48 steklenic) 14 60 K. 2 ducata 24 steklenic) 8 K. 5 ducate (60 steklenic) 17—K. 3 ducate (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato na vajah samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Bortić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Z. f. Vukelić, šivilja; Josip Selanec, seljak itd. **Ustanovljena 1. 1360.**

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 10 8

Zdravje je največje bogastvo!

Pesmi

iz molitvenika

Venec pobožnih molitev in svetih pesmi

Vil. natis

(za-se vezane)

se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v platno vezano K 1.50, s pošto vred K 1.60.

Ta knjižica se posebno toplo priporoča vsem cenj. gg. pevcem in pevkom.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki

za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gl. 80 kr.

K obilnim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Največja in najcenejša

domaća slovenska
eksportna tvrdka ur,
zlatnine in srebrnine.
Priznana dobro blago!
— Žepne ure so pravega
švicarskega izdelka.

145 9

H. Suttner

urar v Kranju (Krainburg).

Zalagatelj družbe c. kr. državnih uradnikov za Avstrijo, priporoča svojo bogato zalogo finih in atančno idočih pravih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine. — Mal dobiček, veliko spečevanje. — Ceniki na zahtevo zastoj in poštnine prosto.

Opomba: Da je moje blago zares fino in ure zanesljive idoče, je dokaz to, da razpošiljam iste na vse kraje sveta. — Kdor hoče dobro idočo uro kupiti na se zaupno obrne na moje tvrdko.

Kmetovalci! obvarujte svojo živino!

pre hromoto in kostolomnino, katere bolezni bodo po izjavi živino-zdravnikov, letos radi krme, ki ima premalo rudninskih snovi v sebi, pri živini neizogibne in pridevajte stalno 738 16-11

Barthelnovo poklajno apno.

Ce se živini da nekaj deka tega apna, koristi več, kakor ce se poklada po izbruhu bolezni toliko kilo na dan. — Tega apna se porabi v pol leta za poklajanje pri eni kravi 6-7 in pri enem prašiču 3-4 kg.

Izdatek majhen! Učinek velikanski!
5 kg K 2— iz Dunaja, 50 kg K 12— iz Maribora.

Dopisuje se slovenski!

Miha Barthel in drug na Dunaju X./3.

Slovensci!

darujte za

družbo Sv. Cirila in Metoda!

Izjava.

„Jaz, A. Marčec v Obrižu prekličem napram g. Ivanu Bratuša v Obrižu dne 25. okt. 1904 v pričlo več oseb izrečene razžaljitve kot neistinite ter ga prosim za odpusčenje.“

Obrež, dne 15. jan. 1904.

27 1-1 Anton Marčec.

Vinogradniki!

Na prodaj še imam več tisoč divjakov od R. Portalis I vrste zelo močnih po 1-krono 100 kom., to je 1000 kom. za 10 kron. Ako kdo želi imeti ključe II. vrste za vlaganje od R. Portalis stane 1000 kom. 2 kroni. Naročila blagovolite poslati vsaj do 15. marca t. l. na naslov: 29 3-1

Anton Slodnjak,

trtnar pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah, pošta: Juršinci pri Ptuj.

Vinogradniki, pozor!

Naznanjam, da imam za letošnji jesen in prhodnjo spomlad veliko množico na suh 833 6-5

cepljenih trt

na prodajo in sicer cepljenih na Ripario Portalis in Solnis.

Beli Burgundec	6500	Ščion	5000
Traminac	1100	Laški rilček	17000
Silvanec	850	Muskat	500
Nemški rizlec	1000	Izabela	300
Rulendec	500	Zlahtina	1500

Cena za premožnejše posestnike 140 K, za revnejše pa 80 K tisoč kom. Divj kov od R. Portalis in Solnis d. bro vkoreninjen h imam 30 000, a po 16 K.

Prekupci so izključeni. Pri naročilu naj se pošlje 10% are od naročene svote. Trte se pošiljajo le v od trtne uši okužene kraje. Naročila se sprejemajo, dokler bo kaj zaloga.

Janez Šegula,

veleposelstnik in trgovec v Hla-poneh, pošta Juršinci pri Ptaju.

Voščene sveče

za svečnico priporoča veleč. duhovščini

Jožef Dufek

svečar 4 4-3

Maribor, Viktringhofg 30.